

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

Състояние на банковата система към края на декември 2014 г.

Общите активи на банковата система в края на декември 2014 г. са в размер на 85.1 млрд. лв., или с 3.1 млрд. лв. (3.8%) повече спрямо края на третото тримесечие. За положителната динамика на балансовите агрегати съществено влияние оказват две събития през последния месец на годината. От 4.12.2014 г. започна изплащането на гарантираните суми в размер на 3.7 млрд. лв. на вложителите в Корпоративна търговска банка АД (КТБ), чийто лиценз за извършване на банкова дейност бе отнет на 6.11.2014 г. Считано от 12.12.2014 г. отпаднаха и наложените ограничения на ТБ „Виктория“ ЕАД за извършване на банкова дейност. Банката възобнови изпълнението на задълженията си към своите вложители със собствени средства (в съответствие с решение от 19.11.2014 г. на Управителния съвет на БНБ). Процесът на изплащането на депозитите в двете банки от групата КТБ потвърди доверието в банковата система. Освен че почти целият изплатен ресурс остана в банковия сектор, през периода бяха привлечени и допълнителни средства.

В края на декември банковата система отчита висока ликвидност и стабилни финансови показатели. Ликвидните активи на 28-те кредитни институции достигат 22.2 млрд. лв., като спрямо края на септември техният размер нараства с 1.2 млрд. лв. (5.7%). Коефициентът, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, се повишава до 30.12%, движен от съществения растеж на паричните средства.

Сред приоритетите в управлението на банковите рискове е намалението на нивата и остротата на кредитния риск. В резултат на действия от страна на банките нивото и тенденцията на кредитния риск през четвъртото тримесечие на 2014 г. се запазват в рамките на параметрите от предходни периоди. В края на декември нетната (балансовата) стойност на *кредитите с просрочие над 90 дни* за 28-те банки е 9.41%¹.

Постъпилите надзорни данни към 31.12.2014 г. за статистически цели дават основание да се счита, че са спазени изискванията за силата на капиталовата позиция и тя е адекватна на рисковия профил на кредитните институции². През последното тримесечие на миналата година влезе в сила изискването за още един капиталов буфер – за системен риск³, който укрепва изградените капиталови буфери на банките.

Принос за съхраняването на капиталовата база има и повишената *печалба* на банковия сектор, която към 31.12.2014 г. е 746 млн. лв. (при 601 млн. лв. към 30.9.2014 г. за 28-те банки). Този финансов резултат осигурява 0.89% възвръщаемост на активите. В края на 2014 г. *финансовите и*

¹ Размерът на нетните кредити с просрочие над 90 дни се изчислява, като от брутната им стойност се приспадат извършените разходи за обезценка.

² Съобразно действащите Директива за капиталовите изисквания и Регламент за капиталовите изисквания и последвалия Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 г. срокът, в който банките са длъжни да отчетат данни за капиталовите си показатели за края на декември 2014 г., е до 11.02.2015 г. Данните към 30.09.2014 г. са публикувани на интернет страницата на БНБ в съответния период.

³ С решение от 29.05.2014 г. на Управителния съвет на БНБ от 1.10.2014 г. е в сила и се прилага към всички банки в страната буфер за системен риск в размер на 3% от рисковопретеглените експозиции.

оперативните приходи и разходи възлизат на 3.9 млрд. лв. (3.7 млрд. лв. към 31.12.2013 г.), а натрупаната *обезценка* е 1151 млн. лв. (1067 млн. лв. година по-рано).

Под влияние на събитията през декември *паричните средства и салда при БНБ* отбелязват тримесечно увеличение с 2.3 млрд. лв. (31.6%) и повишение на техния дял в активите до 11.5%. Дълговите инструменти на банките нарастват с 277 млн. лв. (2.7%) в частта на държавните ценни книжа и облигациите на други чуждестранни емитенти.

Брутните кредити (без тези за кредитни институции) през тримесечието се увеличават с 1.4 млрд. лв. и в края на декември са в размер на 55.6 млрд. лв. Най-съществено нарастват вземанията от централни правителства (с 998 млн. лв.), следвани от вземанията от некредитни институции (с 480 млн. лв.) и корпоративните кредити (със 116 млн. лв.). Под влияние и на извършени продажби на портфейли при експозициите на дребно е налице намаление (със 181 млн. лв.), обусловено от спада както при жилищните ипотечни заеми, така и при потребителския сегмент.

През четвъртото тримесечие банковият сектор привлича допълнително ресурс за 3.2 млрд. лв. В резултат *привлечените средства* нарастват с 4.5% и достигат 73.5 млрд. лв. Двигател на растежа са депозитите от *граждани и домакинства*, които за трите месеца се увеличават с 4.1 млрд. лв. (11.2%)⁴. В края на отчетния период ресурсът от населението достига 41.0 млрд. лв., а ролята му в общите привлечени средства се повишава до 55.8%. Запазва се тенденцията към повишаване на дела на местните източници на финансиране. В резултат ресурсът от резиденти към 31.12.2014 г. представлява 85.1% от общата сума на привлечените средства. Валутната структура не търпи съществена промяна. Делът на ресурса в евро намалява с 1.5 процентни пункта и в края на декември е 42.0% за сметка на повишението при привлечените средства в левове и в други валути съответно до 50.9% и 7.0%.

Балансовият *капитал* на банковия сектор в края на периода е в размер на 10.8 млрд. лв. През четвъртото тримесечие той отчита увеличение със 140 млн. лв. (1.3%), определено от повишения доход от текущата година.

⁴ През декември 2014 г. депозитите от *граждани и домакинства* отчитат месечно нарастване с 3.7 млрд. лв.